

Wat werkt bij



Het stimuleren van vrijwillige inzet en actief burgerschap

Vrijwilligers en actieve burgers zijn nodig bij het bereiken van een lokaal of maatschappelijk doel. Of mensen zich vrijwillig willen inzetten, hangt samen met de factoren: kunnen (capaciteit), willen (motivatie) en gevraagd worden (mogen). Vanuit een vrijwilligersorganisatie of burgerinitiatief moet men oog hebben voor meerdere elementen zoals iemands vaardigheden en interesses, maar ook de mate van verbondenheid of het zich thuis voelen. Allen zijn van belang bij het aantrekken en of vasthouden van (nieuwe) vrijwilligers. In deze infographic geven we de factoren en werkzame elementen weer die vrijwillige inzet en actief burgerschap stimuleren.

circa 40% van de Nederlanders zet zich minstens één keer per jaar in als vrijwilliger

De begrippen vrijwillige inzet en actief burgerschap hebben overlap. Ze gaan beiden over burgers die zich zonder vergoeding, actief inzetten ten behoeve van anderen en/of ten behoeve van de samenleving in het algemeen.



Meest voorkomende vraagstukken



Jaarlijks komen er, naar schatting, 100 nieuwe initiatieven bij in dorpen en wijken.

(bron: NLZVE 2020, Sok 2020)

Meest voorkomende taken



(bron: GIN, CBS)



Individuele factoren

Factoren die van belang zijn voor mensen om zich als vrijwilliger of actief burger in te zetten.

Werkzame elementen

Werkzame elementen voor organisaties en burgerinitiatieven kunnen verbonden zijn aan meerdere factoren.

Kunnen

- ▶ vaardigheden (en zelfbeeld daarvan)
- ▶ tijd
- ▶ middelen (geld)



Kunnen (capaciteit)

- ▶ Aansluiten bij vaardigheden en wensen vrijwilligers
- ▶ Versterken vaardigheden en zelfvertrouwen (deskundigheidsbevordering)
- ▶ Inzet van digitale middelen en sociale media (drempelverlagend en flexibiliteit)
- ▶ Flexibele en tijdelijke inzet

Willen

- ▶ ingeving, passie, interesse
- ▶ eigen waarden en voorkeuren
- ▶ het leren van nieuwe vaardigheden
- ▶ verbondenheid en sociale contacten
- ▶ beloning of verplichting (verwachte opbrengsten)



Willen (motivatie)

- ▶ Aansluiten bij intrinsieke motivatie
- ▶ Motiveren door zich competent te voelen of te ontwikkelen
- ▶ Motiveren via verbondenheid en zingeving: verhalen delen; groepsidentiteit; sociale relaties
- ▶ Motiveren door ruimte te laten voor autonomie

Mogen

- ▶ uitnodiging van vrienden of organisaties
- ▶ toegankelijkheid
- ▶ het welkom voelen



Mogen (uitgenodigd en welkom voelen)

- ▶ Werving via bestaande contacten
- ▶ Persoonlijk benaderen
- ▶ Aantrekkelijk, divers aanbod
- ▶ Werven van nieuwe gezichten: beleid voor diverse en inclusieve organisatie; werven via sleutelfiguren en zelforganisaties

Modellen voor methodisch werken voor professionals

Wat kunnen professionals doen om actief burgerschap en vrijwillige inzet te bevorderen?



ACTIE-model:

helpt professionals balans te vinden tussen stimuleren, faciliteren en coproduceren



ABCD methode:

biedt een wijkaanpak (van binnenuit) voor sociaal-economisch zwakkere wijken



ACLR model:

bevordert inclusieve burgerparticipatie in kwetsbare buurten